

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

INGEKOMEN 30 AUG. 2016

Bijlagen: 3

**Betreft: Advies over haalbaarheid Motie 18 en initiatiefvoorstel
'Klimaatinitiatief Noord-Holland'**

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ons advies over de uitvoerbaarheid van Motie 18 (bijlage 1) en het initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland' (bijlage 2).

Op 26 januari 2016 is door de statenleden van GroenLinks, PvdA en de Partij voor de Dieren een initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland' ingediend. Ons college is gevraagd hierover advies uit te brengen (bijlage 3). In overleg met u is afgesproken recht te doen aan datgene dat uw Staten bespreken en te wachten met een advies tot na de behandeling van de Beleidsagenda Energietransitie in de Staten.

Op maandag 23 mei jl. hebben uw Staten uitgebreid gesproken over de Beleidsagenda Energietransitie. Tijdens deze bespreking is de Motie 'Beleidsagenda Energietransitie; onderzoek haalbaarheid van punten' (M18/PS23-05-2016) ingediend en aangenomen. Omdat het gevraagde advies over Motie 18 en het initiatiefvoorstel inhoudelijk nagenoeg overeenkomen, hebben wij u laten weten (brief met kenmerk 769463/815632) beide adviesvragen gezamenlijk te behandelen.

Door het aannemen van deze motie heeft u ons opgedragen de volgende punten te onderzoeken op haalbaarheid:

1. Doelstelling op te nemen waarbij aangesloten wordt bij de Europese en Nederlandse doelstellingen: 80-95 procent minder CO₂-uitstoot en 100 procent duurzame opgewekte energie in Noord-Holland in 2050;
2. Meerjarige klimaatplannen op te stellen met (beleids)maatregelen, in samenhang met andere overheden;
3. In deze klimaatplannen steeds tenminste vier concrete doelen te stellen:
 - a. percentage reductie CO₂,
 - b. percentage energiebesparing,
 - c. percentage duurzame energie,

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.F. Walraven-Kroes
BEL/MIL

Doorkiesnummer +31235144273
kroesr@noord-holland.nl

Verzenddatum

30 AUG. 2016

Kenmerk

769463/827284

Uw kenmerk

761888/761891

1 | 12

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

- d. een (telkens aan te passen) CO₂reductie-tussendoelstelling voor 2030.
- 4. Inzichtelijk te maken hoe de doelstellingen doorwerken in de verschillende beleidsterreinen, bijvoorbeeld in de uitvoeringsagenda;
- 5. De CO₂-voetafdruk van beleidsmaatregelen integraal mee te nemen in de beleidsontwikkeling;
- 6. Jaarlijks te rapporteren over de voortgang door bijvoorbeeld een klimaatcalculatie.

In aanvulling op de bovenstaande punten uit Motie 18 vraagt het initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland' nog om voor de eigen organisatie een doelstelling van 100% minder CO₂-uitstoot in 2030 op te nemen.

In de onderstaande tabel is ons advies samengevat:

Punten uit de Motie	Uitvoerbaarheid
1. Doelstellingen	<i>Deels uitvoerbaar en deels uitvoerbaar op alternatieve wijze</i>
2. Meerjarige klimaatplannen	<i>Uitvoerbaar op alternatieve wijze</i>
3. Vier concrete doelstellingen	<i>Uitvoerbaar op alternatieve wijze</i>
4. Doorwerking beleidsterreinen	<i>Niet uitvoerbaar</i>
5. CO ₂ -voetafdruk	<i>Niet uitvoerbaar, zie alternatief voorstel Klimaatinitiatief</i>
6. Klimaatcalculatie	<i>Uitvoerbaar op alternatieve wijze</i>
Klimaatinitiatief 'eigen organisatie'	<i>Vooralsnog niet uitvoerbaar, alternatief voorstel</i>

Aan de alternatieve voorstellen die wij inhoudelijk uitvoerbaar achten zijn kosten verbonden. Deze kosten tellen op tot € 800.000, waarvan €200.000 eenmalige kosten (onderzoekskosten) en € 200.000 jaarlijks terugkerende kosten voor een periode van drie jaar (€ 600.000 totaal voor personele inspanning).

Werkzaamheden alternatieve voorstellen	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
Staat van de transitie vertalen naar CO ₂	€ 50.000	€ 50.000
Routekaart ook uitwerken naar CO ₂	€ 50.000	€ 50.000
CO ₂ voetafdruk eigen organisatie	€ 100.000	€ 100.000
Totaal	€ 200.000	€ 200.000
Totaal 3 jaar	€ 200.000	€ 600.000

Aandachtspunt hierbij is dat de eenmalige kosten niet los te zien zijn van de jaarlijks (gedurende drie jaar) terugkerende kosten. Voor € 100.000 van de eenmalige kosten kan dekking worden gevonden binnen de bestaande begroting van de Beleidsagenda Energietransitie. Voor de resterende € 100.000 van de eenmalige kosten en de benodigde € 600.000 aan jaarlijks kosten (totaal van €700.000) wordt voorgesteld middelen uit de reserve EXIN-H in te zetten.

Wanneer uw Staten dit advies overnemen, wordt – nadat u hiertoe een voordracht is voorgelegd – een bedrag van €700.000 toegevoegd aan de reeds voor energietransitie gereserveerde begrotingsmiddelen. Voor de periode 2016-2019 telden deze al op tot een bedrag van €5.220.500 voor het uitgebreide pakket aan beleid en maatregelen dat was voorzien voor de Beleidsagenda Energietransitie. Daarnaast is aan reserves en fondsen – waarover deels nog moet worden besloten – in totaal €52.027.450 beschikbaar voor energietransitie/duurzaamheid. Indien uw Staten met dit voorstel instemmen, wordt de genoemde €700.000 hieraan onttrokken. De provincie laat hiermee een zeer forse inzet op energietransitie/duurzaamheid zien.

Puntsgewijze reactie

Onderstaand gaan we gemotiveerd in op de uitvoerbaarheid van de punten die in Motie 18 staan beschreven en sluiten we per punt af met ons advies en een alternatief voorstel indien dit van toepassing is. Tevens zal worden ingegaan op het aanvullende punt naar aanleiding van het initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland'. Voor de volledigheid van het advies is per punt een raming toegevoegd van de inspanning en kosten die de uitvoering met zich meebrengt.

Ad 1. Doelstellingen

Het huidige Nederlandse klimaatbeleid is voor een groot deel bepaald door afspraken in de Europese Unie. In EU-verband is namelijk een overkoepelende Europese doelstelling vastgesteld om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren. Dat past bij het internationale, grensoverschrijdende karakter van het klimaatprobleem.

De Europese Unie hanteert voor 2030: 40% reductie van de broeikasgassen, 27% hernieuwbare energie en 27% besparing. Voor 2050 geldt de enkelvoudige doelstelling: 80-95% reductie van de broeikasgassen. Het kabinet houdt voor de periode ná het Energieakkoord vast aan de afspraak dat de CO₂-uitstoot in 2030 met 40% en in 2050 met 80-95% moet zijn teruggedrongen **op Europees niveau**¹. Er zijn vooralsnog *geen* (wettelijke) nationale normen voor deze zichtjaren. Het Rijk is wel bezig om samen met alle overheden, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties middels de Energiedialoog meer zicht en grip te krijgen op het pad naar 2050. Daarin ziet zij CO₂ als centrale indicator voor de klimaatproblematiek.

De provincie Noord-Holland onderschrijft de Europese doelstellingen en de nationale afspraken die hierbij aansluiten als ook het principe dat er naar concrete doelen moet worden gestreefd. In de Beleidsagenda Energietransitie (vastgesteld door uw Staten d.d. 23 mei 2016) is onze ambitie opgenomen om een maximale bijdrage te leveren aan het Nationaal Energie Akkoord (NEA): 14 % hernieuwbare energie in 2020 (16% in 2023) en 1,5% besparing/jaar en toe te werken naar een volledig hernieuwbare energievoorziening in 2050. Een volledige

¹ Energierapport 'Transitie naar duurzaam', Januari 2016, Ministerie van Economische Zaken.

hernieuwbare energievoorziening betekent een energievoorziening die geen CO₂-uitstoot heeft en dus CO₂-neutraal is. Omgekeerd betekent een doelstelling van volledig CO₂-neutraal *niet* een volledig hernieuwbare energievoorziening. CO₂-neutraliteit kan ook worden bereikt door CO₂ af te vangen, op te slaan en/of her te gebruiken, door ontstane CO₂-emissies te compenseren (bv. door bosaanplant) of door voor kernenergie te kiezen. In hun aard zijn deze methoden overigens minder duurzaam omdat zij het gebruik van fossiele brandstoffen niet verminderen, dan wel andersoortige milieubelasting veroorzaken.

Het Rijk heeft de Europese doelen voor 2030 en 2050 dus (nog) niet vertaald naar nationale doelen voor die jaren. Deels gaat dit misschien de komende tijd gebeuren, zie ook hierna, deels sluit dit ook aan bij het landgrensoverschrijdende karakter van de klimaatproblematiek. De vraag is hoe realistisch het dan is om als provincie nu al *wél* de Europese doelstelling van het verminderen van de CO₂ uitstoot met 80-95% in 2050 als resultaatsverplichting over te nemen in de wetenschap dat de belangrijkste mogelijkheden om op de CO₂-emissie te sturen bij het Rijk liggen.

Zodra er vanuit het Rijk meer duidelijkheid komt over het pad naar 2050 en eventuele nationale doelen zullen wij daar ook onze maximale bijdrage aan gaan leveren. Eventuele nationale doelen zullen we echter niet één op één als resultaatverplichting kunnen overnemen, omdat de provincie een beperkte invloed heeft op het bereiken van die doelen en binnen datgene waarop we wel kunnen sturen slechts één van de spelers zijn. Daarom hebben we dit in de Beleidsagenda Energietransitie ook niet gedaan. Dat we een beperkte invloed hebben, wordt onder meer duidelijk als we ons verdiepen in de manier waarop de overheid kan sturen op CO₂-reductie. Dit kan via beprijzing van de CO₂-uitstoot of het stimuleren van energiebesparing en hernieuwbare energie. Wat betreft de beprijzing van CO₂ staan vooral Europa en het Rijk aan de lat omdat dit in internationaal verband moet gebeuren om binnen Europa een gelijk speelveld te houden.

Emission Trading System (ETS, emissiehandelssysteem)

Binnen Europa is onderscheid gemaakt in twee subdoelen: een doel voor 'ETS sectoren' (circa 45% van de CO₂-emissie in Nederland) en een tweede doel voor de 'niet-ETS sectoren' (circa 55% van CO₂-emissie in NL: dit betreft gebouwde omgeving, landbouw, transport, kleine industrie).

1. Voor de ETS sectoren² zoals de grote industrie, de elektriciteitssector en de luchtvaart (voor zover binnen Europa) is een emissiehandelssysteem (ETS) ingesteld met een jaarlijks Europees dalend plafond (door jaarlijks emissierechten uit de handel te nemen). De doelstelling voor de ETS sectoren wordt

² Internationale luchtvaart van en naar de EU valt in principe onder de ETS (inclusief landing en 'take-off') maar voor de periode t/m 2016 is een uitzondering gemaakt waardoor alleen vluchten binnen de EU onder de ETS vallen en bv vluchten van en naar de VS of China niet. Na 2016 komt dit wel onder ETS te vallen.

gerealiseerd via het ETS, daar hoeven Rijk en regio niets aan te doen.

2. Voor de niet-ETS sectoren bestaat nationaal en/of regionaal beleid. Voor Nederland is vooral het niet-ETS doel relevant, omdat hierop nationaal beleid moet worden gevoerd om de (vanuit de EU vastgestelde) nationale doelen te halen. Dit is waarop Nederland wordt afgerekend.

Van de niet-ETS sectoren vallen alle ondernemingen waarvan de verschillende inrichtingen samen meer dan 250 medewerkers hebben onder de European Energy Directive (EED) en zijn hiermee verplicht een energie-audit uit te voeren. In deze audit dient de onderneming een overzicht te geven van alle binnen de onderneming bestaande energiestromen, zoals het energieverbruik van gebouwen, industriële processen en vervoer dat in eigen beheer wordt uitgevoerd. Daarnaast dienen in de audit berekeningen voor energiebesparingsmaatregelen te worden gemaakt. In deze overzichten wordt ook de koppeling gemaakt met het aandeel CO₂ en besparing. De audits worden beoordeeld door het bevoegd gezag. Voor Noord-Holland gaat het om circa 65 ondernemingen die EED-plichtig zijn. Deze audits worden beoordeeld door de omgevingsdienst NZKG.

Tevens wordt door ECN in opdracht van de provincie gewerkt aan een nulmeting van het energieverbruik bij alle bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is. In dit onderzoek wordt naast het energieverbruik ook een vertaalslag gemaakt naar CO₂ productie en besparingspotentieel. Eind van dit jaar worden deze resultaten aan uw Staten aangeboden.

Wat betreft de nationale CO₂-reductie (ETS en niet-ETS), is het Rijk verantwoordelijk voor de opties die de grootste bijdragen kunnen leveren. Voorbeelden hiervan zijn windparken op zee, transport en opslag van CO₂ in lege gasvelden van de Noordzee, uitfasering van kolencentrales en eventueel gebruik van kernenergie. Daarnaast gaat het Rijk ook over grootschalige zon- en windparken op land (respectievelijk groter dan 50 en 100 MW). De provincie staat samen met onder andere de gemeenten, burgers en bedrijven aan de lat voor de resterende opgave binnen de gebouwde omgeving, de landbouw, het transport en de kleine industrie.

Uit de Klimaatmonitor³ wordt duidelijk dat de CO₂-emissie voor Noord-Holland binnen de gebouwde omgeving en binnen de transportsector het grootste is, hierop volgen de kleine industrie en de landbouw. Binnen deze sectoren liggen dan ook de kansen voor Noord-Holland om de CO₂-emissie binnen de provincie te verkleinen. Voor de provincie Noord-Holland betekent dit een flinke uitdaging omdat zij dichtbevolkt

³ De Klimaatmonitor presenteert gegevens voor de monitoring van klimaatbeleid. De Klimaatmonitor bevat jaarlijks 92 tot 94 % van het Nederlandse finale energiegebruik volgens de NEV en 88 tot 90 % van de Nederlandse Hernieuwbare Energie. Rijkswaterstaat (Ministerie van Infrastructuur en Milieu)

is en relatief veel industrie heeft. Het is overigens net als voor de ETS sectoren ook voor de niet-ETS sectoren van belang dat we binnen Nederland een gelijk speelveld houden.

Ruimtelijke toekomstperspectieven

Parallel aan de totstandkoming van de Beleidsagenda Energietransitie heeft ECN voor ons verkennend onderzoek gedaan naar 'Ruimtelijke toekomstperspectieven op een volledig hernieuwbare energievoorziening in Noord-Holland' om een idee te krijgen wat dit betekent voor de provincie Noord-Holland. Hieraan wordt momenteel de laatste hand gelegd, u ontvangt de resultaten van dit onderzoek na de zomer. Het onderzoek levert drie ruimtelijke toekomstperspectieven voor 2050 op (met 2030 als tussenstap) die zicht geven op wat de verschillende energiebronnen op lange termijn zouden kunnen bijdragen, gelet op de kosten en de ruimtelijke consequenties.

De toekomstperspectieven zullen worden gebruikt om de discussie met de regio aan te gaan, om te peilen voor welke vormen van hernieuwbare energie draagvlak bestaat. Voordat deze discussie met de regio wordt gestart, gaan wij eerst met uw Staten in gesprek over de resultaten van het verkennend onderzoek. Na het voeren van de discussie in de regio komen we opnieuw bij uw Staten terug om de resultaten uit de regio met u te delen.

Routekaart

Als vervolg op het ECN-onderzoek gaat de provincie Noord-Holland samen met Rijk en regio een routekaart maken richting 2050. Dit voornemen is opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de Beleidsagenda Energietransitie. Hierbij zal aandacht zijn voor besparing en hernieuwbare energie. Ons voorstel is om in de routekaart ook een vertaling te maken naar CO₂ zodat duidelijk wordt wat dit gaat opleveren voor de CO₂-reductie in 2050 (met als tussenstap 2030). Input voor deze discussie komt onder meer vanuit de regionale energiegesprekken (REP's) en warmteplannen die we, met ondersteuning van een adviesbureau, samen met de regio zullen gaan opstellen. Het doel van de routekaart zal zijn om voor de verschillende vormen van hernieuwbare energie in beeld te brengen wat de transitiepaden zijn voor 2050. Op basis van dit inzicht kan met u als Staten besproken worden welke uitvoering de provincie Noord-Holland geeft aan de te realiseren CO₂-emissie en kan vervolgens met het Rijk afgesproken worden waarop de provincie invloed heeft en welk instrumentarium daarvoor het meest effectief is.

Conclusies

Wat betreft de haalbaarheid van het hanteren van de doelstellingen voor de provincie Noord-Holland van 80-95 procent minder CO₂-uitstoot en 100 procent duurzame opgewekte energie in 2050 kan het volgende worden geconcludeerd:

- CO₂ wordt de centrale indicator van het Rijk, er zijn (vooralsnog) geen (wettelijke) nationale doelen voor CO₂ voor 2030 en 2050:

het Rijk sluit aan bij de Europese doelen over emissiereductie op **Europees niveau**;

- De klimaatproblematiek (CO₂-reductie) is niet alleen provinciegrens- maar ook landsgrensoverschrijdend en hiermee een gezamenlijke uitdaging (Europa, Rijk en regio) waaraan wij onze maximale bijdrage zullen leveren;
- Onze invloed is beperkt: we hebben de meeste invloed op hernieuwbare energie en besparing (binnen de niet-ETS sectoren) en we zijn op de goede weg met de dingen die we nu al doen (Beleidsagenda Energietransitie, Verkenning ruimtelijke toekomstperspectieven en Routekaart 2050).

Advies

Gezien het bovenstaande acht ons college de motie deels uitvoerbaar en deels uitvoerbaar op een alternatieve wijze. Geadviseerd wordt om de doelstelling van 80-95% CO₂-reductie **op Europees niveau** te onderschrijven en voor de provincie Noord-Holland aan te sluiten bij de nationale aanpak van de klimaatproblematiek.

Als alternatief, dat wij uitvoerbaar achten, stellen wij voor de volgende werkzaamheden uit te (gaan) voeren:

- Uitvoeren Beleidsagenda Energietransitie (gemotiveerd is dat we op de goede weg zijn en de juiste keuzes zijn gemaakt);
- In gesprek gaan met uw Staten over haalbaarheid en uitvoerbaarheid van volledig hernieuwbare energie in NH in 2050 inclusief ruimtelijke consequenties op basis van de verkenning ECN;
- Als vervolg op deze discussie samen met uw Staten, Rijk en regio een Routekaart maken met transitiepaden voor NH richting 2050 (aandacht voor besparing, hernieuwbaar en CO₂);
- Gesprek aangaan met het Rijk over de wijze waarop het Rijk wil gaan sturen op CO₂-reductie en wat er gaat gebeuren om meer zicht te krijgen op de ontwikkeling van de CO₂-emissie.

Kosten alternatief voorstel

De kosten van het uitvoeren van de door ons voorgestelde werkzaamheden zijn:

Werkzaamheden	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
Routekaart ook uitwerken naar CO ₂	€ 50.000	€ 50.000

Aandachtspunt hierbij is dat de eenmalige kosten niet los te zien zijn van de jaarlijkse terugkerende kosten. Voor de eenmalige kosten kan dekking worden gevonden binnen de bestaande begroting van de Beleidsagenda Energietransitie. Voor de jaarlijks terugkerende kosten wordt voorgesteld middelen uit de reserve EXIN-H in te zetten.

Ad 2. Meerjarige klimaatplannen

Uw Staten vragen ons ook om meerjarige klimaatplannen op te stellen met (beleids)maatregelen, in samenhang met andere overheden. Vooralsnog is het Rijk niet voornemens om nationale meerjarige klimaatplannen te gaan maken. Het Rijk is zich nog aan het bezinnen op de route van Nederland naar 2050 middels de Energiedialoog. De vraag is of vooruitlopend hierop, het opstellen van (meerjarige) klimaatplannen voor de provincie Noord-Holland een toegevoegde waarde heeft als andere overheden hier (nog) niet mee aan de slag zijn. Zoals eerder gezegd is de klimaatproblematiek provincie- en landsgrensoverschrijdend, kunnen wij op een beperkt aantal sectoren sturen en zijn wij ook dan slechts één van de spelers. Het is daarom van belang is om dit samen met Rijk en regio te doen.

Het opstellen van meerjarige klimaatplannen is ook een vrij omvangrijke exercitie. Er zal een intensieve afstemming met de regio en het Rijk (dat zelf géén klimaatplannen kent) noodzakelijk zijn. Een indicatie van de kosten voor het opstellen van klimaatplannen is:

Werkzaamheden	Enmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
Klimaatplannen en klimaatcalculatie conform Motie 18*	€ 150.000	€ 250.000
CO ₂ monitor voor Noord-Holland	€ 100.000	€ 200.000

*mocht ervoor gekozen worden wel klimaatplannen met een klimaatcalculatie op te stellen dan is het opstellen van de CO₂ monitor ook noodzakelijk.

De eenmalige kosten betreffen onderzoekskosten en de jaarlijkse kosten personele inspanning. Voor deze kosten is geen dekking binnen de begroting.

Gezien het feit dat er geen nationale cyclus is van klimaatplannen en dat de inspanning vooral een papieren exercitie is en niet concreet bijdraagt aan het beoogde doel van CO₂-reductie, zijn wij van mening dat hiermee de gevraagde inspanning en kosten niet in verhouding staan tot wat het gaat opleveren.

Advies

Gezien het bovenstaande acht ons college de motie uitvoerbaar op een alternatieve wijze. Als alternatief dat wij uitvoerbaar achten, stellen wij voor om de volgende werkzaamheden uit te (gaan) voeren:

- Naast de Staat van de transitie (voortgang uitvoeringsprogramma Beleidsagenda Energietransitie) zal aanvullend de kwantitatieve monitoring tweejaarlijks in beeld worden gebracht. De gerealiseerde bijdrage aan hernieuwbare energie en besparing zal ook vertaald worden naar CO₂;
- Voor de Routekaart met transitiepaden richting 2050 zullen wij ook een vertaling maken naar CO₂ zodat duidelijk wordt wat dit gaat opleveren voor de CO₂-reductie in 2050 (met als tussenstap 2030);

- Tijdens het maken van deze Routekaart gaan we in overleg met het Rijk over de vraag wie waarop stuurt en met welke instrumenten. Met de andere provincies en het IPO gaan we met het Rijk in gesprek over de monitoring van de provinciale CO₂-emissie als afgeleide van de nationale emissieregistratie.

Kosten alternatief voorstel

De kosten van het uitvoeren van de door ons voorgestelde werkzaamheden zijn:

Werkzaamheden	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
Staat van transitie vertalen naar CO ₂	€ 50.000	€ 50.000
<i>PM Routekaart ook uitwerken naar CO₂ (conform voorstel bij Ad 1.)</i>	<i>€ 50.000</i>	<i>€ 50.000</i>

Aandachtspunt hierbij is dat de eenmalige kosten niet los te zien zijn van de jaarlijkse terugkerende kosten. Voor de eenmalige kosten kan dekking worden gevonden binnen de bestaande begroting van de Beleidsagenda Energietransitie. Voor de jaarlijks terugkerende kosten wordt voorgesteld middelen uit de reserve EXIN-H in te zetten.

Ad 3. Vier concrete doelstellingen

Zie onder 1 en 2. Wij adviseren om aan te sluiten bij de door ons voorgestelde alternatieve werkzaamheden.

Ad 4. Doorwerking verschillende beleidsterreinen

Uw Staten vragen ons inzichtelijk te maken hoe de doelstellingen doorwerken in de verschillende beleidsterreinen. De Beleidsagenda Energietransitie is uitgewerkt naar de gebouwde omgeving, de industrie en de glastuinbouw. Binnen het programma Energietransitie en Circulaire Economie wordt daarnaast gewerkt aan een pijler Duurzame mobiliteit. Voor deze sectoren zijn of worden doelen geformuleerd in termen van te behalen resultaten gedurende deze coalitieperiode of een andere relevante termijn, door partijen gezamenlijk of door de provincie alleen, gelet op onze rol en de instrumenten waarover we kunnen beschikken.

Op het moment dat de routekaart naar 2050 gereed is en er meer zicht is op de transitiepaden, kan gezien worden of de doelen, of onze inzet op deze sectoren aanpassing behoeven. Acties die hieruit voorkomen kunnen worden opgenomen in de betreffende uitvoeringsprogramma's.

De inschatting is dat het kwantitatief inzichtelijk maken van hoe de 80-95 % CO₂-reductiedoelstelling in de verschillende beleidsterreinen doorwerkt een zeer omvangrijke exercitie zal zijn. Een indicatie van de kosten die hiermee gepaard gaan is:

Werkzaamheden	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
Doorwerking beleidsterreinen	€ 200.000	€ 400.000 - € 600.000

De eenmalige kosten betreffen onderzoekskosten en de jaarlijkse kosten personele inspanning. Voor deze kosten is geen dekking binnen de begroting.

Voor deze inspanning en onderzoekskosten is geen dekking binnen de huidige begroting. Daarbij komt dat de inspanning met name een papieren exercitie is en niet concreet bijdraagt aan het beoogde doel van CO₂-reductie en dat hiermee de gevraagde inspanning en kosten niet in verhouding staan tot wat het gaat opleveren.

Advies

Ons college acht de motie op dit punt niet uitvoerbaar.

Ad 5. CO₂ voetafdruk

Uw verzoek is om een CO₂ voetafdruk van beleidsmaatregelen integraal mee te nemen bij de beleidsontwikkeling. Er is veel ervaring met het maken van CO₂ voetafdrukken voor huishoudens en bedrijven. Hiervoor zijn modellen ontwikkeld en dit levert inzicht in de mogelijkheden om de CO₂ emissie van huishoudens of bedrijven te verkleinen of hiervoor te compenseren. Er is echter géén ervaring met het maken van een CO₂ voetafdruk van beleidsvoornemens. Dit betekent dat er een methode ontwikkeld moet worden. Gelet op de vele mogelijke indirecte effecten, moet hierbij al snel gedacht worden aan een instrument dat qua omvang vergelijkbaar is met een maatschappelijke kosten baten analyse. Wij vragen ons af wat hiermee bereikt wordt. Zolang er niet voor CO₂ betaald hoeft te worden, is het niet erg aannemelijk dat de uitkomst van vergelijkend CO₂-onderzoek tot andere beleidskeuzes leidt, tenzij de Staten dit als een zeer zwaarwegend criterium willen hanteren en ook bereid zijn de benodigde middelen beschikbaar te stellen.

De inschatting is dat het maken van een CO₂ voetafdruk voor beleidsmaatregelen een zeer omvangrijke exercitie zal zijn die niet direct bijdraagt aan de CO₂-reductie en waarvan de gevraagde inspanning niet in verhouding staat tot wat het gaat opleveren. Een indicatie van de kosten die hiermee gepaard gaan is:

Werkzaamheden	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
CO ₂ voetafdruk beleidsmaatregelen	€ 200.000	€ 400.000 - € 600.000

De eenmalige kosten betreffen onderzoekskosten en de jaarlijks kosten personele inspanning. Voor deze kosten is geen dekking beschikbaar binnen de begroting.

Advies

Ons college acht de motie op dit punt niet uitvoerbaar. Het maken van een CO₂ voetafdruk van de eigen provinciale organisatie daarentegen zien wij *wel* als een mogelijkheid om zelf het goede voorbeeld te geven. Dit wordt onderstaand nader uitgewerkt onder het aanvullende punt uit het initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland'.

Ad 6. Klimaatcalculatie

Zie onder 1 en 2. Wij adviseren om aan te sluiten bij de door ons voorgestelde werkzaamheden.

Aanvullend punt initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland'

In het initiatiefvoorstel 'Klimaatinitiatief Noord-Holland' vraagt u om voor de eigen organisatie een doelstelling van 100% minder CO₂-uitstoot in 2030 op te nemen. Het coalitieakkoord zegt over het provinciale energiegebruik: 'Wij zetten ons in om de provinciale organisatie op een verantwoorde wijze zo energieneutraal mogelijk te maken.'

Belangrijke resultaten van de afgelopen periode zijn onder andere de gebouwen aan de Dreef, het Houtplein en het Huis van Hilde. Deze zijn zeer energiezuinig en wekken deels hun eigen energie op. Ook voor de nieuwe bediencentrale in Heerhugowaard wordt de lat zeer hoog gelegd.

In lijn met de voorstellen om de CO₂-consequenties van het provinciale energietransitiebeleid inzichtelijk te maken (de CO₂-vertaling van de Routekaart en de Staat van de transitie), stellen wij als alternatief voor om ook de CO₂-emissie van de eigen organisatie in kaart brengen. Daartoe beginnen we met een registratie van het provinciale energiegebruik. Momenteel wordt al onderzocht wat daarin kan worden meegenomen en volgens welke methode dit het beste kan gebeuren.

Wanneer duidelijk is hoe we er voor staan qua energiegebruik, besparingsmogelijkheden, eigen opwekking en daarnaast ook weten welke vervangingsinvesteringen eraan komen, kunnen we bepalen wat een realistische doelstelling zou zijn.

De kosten van het uitvoeren van het alternatieve voorstel zijn:

Werkzaamheden	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
CO ₂ voetafdruk eigen organisatie	€ 100.000	€ 100.000

Aandachtspunt hierbij is dat de eenmalige kosten niet los te zien zijn van de jaarlijks terugkerende kosten. Voor zowel de eenmalige kosten als de jaarlijks terugkerende kosten wordt voorgesteld middelen uit de reserve EXIN-H in te zetten.

Advies

Ons college acht het verzoek om voor de eigen organisatie een doelstelling van 100% minder CO₂-uitstoot in 2030 op te nemen vooralsnog niet uitvoerbaar. Als alternatief stellen wij voor om eerst de CO₂-emissie van de eigen organisatie in kaart te brengen.

Indien u zich kunt vinden in de door ons voorgestelde uitwerking van de motie, zullen wij u een voordracht voorleggen voor het inzetten van € 700.000 uit de EXIN-H reserve voor dit doel.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Scharman

voorzitter

J.W. Remkes

Bijlagen:

- Motie 18 (23 mei 2016)
- Initiatiefvoorstel Klimaatinitiatief Noord-Holland
- Verzoek hierover advies uit te brengen